

Eseu argumentativ cu privire la rolul lui Titu Maiorescu in impunerea unei noi directii in literatura romana

Scrive un eseu argumentativ, de 2 -3 pagini, cu privire la rolul lui Titu Maiorescu in impunerea unei noi directii in literatura romana din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, pornind de la urmatoarele evaluari critice despre mentorul Junimii:

"A introdus exigenta in literatura. [...] A fost modern in gandire." (Ioana Parvulescu) Ilustrarea ideilor exprimate in eseu se va face prin referire la unul dintre studiile critice de referinta: O cercetare critica asupra poeziei romane de la 1867, in contra directiei de astazi in cultura romana, Comediile d-lui Caragiale, Eminescu si poeziile lui

Junimea a fost o grupare literar-culturala care a dat nastere unui curent de idei numit junimism. Desi la inceputurile existentei gruparii s-au refuzat abordarile politice, mai tarziu aceasta s-a orientat spre partidul conservator, unii dintre conducatorii ei devenind chiar lideri ai acestui partid. Activitatea Junimii a reprezentat un moment de efervescenta creatoare, sustinuta de un spirit critic remarcabil, care i-a impus in viata culturala pe scriitorii care au transformat aceasta perioada in epoca marilor clasici.

Aparitia gruparii, in 1863, a fost rodul initiativei a cinci tineri, intorsi de la studii din strainatate: Titu Maiorescu, Theodor Rosetti, Vasile Pogor, Iacob Negruzzi si Petre Carp. Titu Maiorescu devine mentorul gruparii, impunandu-se prin exigenta, prin cultura vasta si prin corectitudinea si obiectivitatea aprecierilor critice: "A introdus exigenta in literatura. [...] A fost modern in gandire." (Ioana Parvulescu)

Prima etapa in activitatea Junimii, desfasurata intre 1864 - 1874, este aceea a stabilirii principiilor calauzitoare de lucru, membrii gruparii dovedind o larga deschidere, fiindca deviza lor era intra cine vrea, ramane cine poate. Este perioada in care se tin prelectiuni populare, pe teme literare, estetice, lingvistice, filozofice. tinute intr-o forma academica, aceste prelegeri au avut rolul principal de a educa gustul publicului. Este perioada in care se afirma spiritul oratoric, pe care Tudor Vianu il considera o caracteristica a spiritului junimist. Titu Maiorescu impune un model de discurs, devenind unul dintre oratorii de seama ai epocii.

in aceasta etapa, incep sa se manifeste preocuparile pentru faptele de limba si de ortografie. Dupa ce, in 1860, se renuntase la scrierea cu alfabet chirilic, Titu Maiorescu a redactat lucrarea Despre scrierea limbii romane (1866), in care si-a expus punctele de vedere privitoare la limba romana: adoptarea principiului fonetic in ortografie; respingerea alfabetului chirilic si adoptarea alfabetului latin; respingerea scrierii etimologice.

incercarea de realizare a unei antologii de poezie romaneasca pentru scolari a fost un prilej de exersare a spiritului critic, pentru scolari a fost un prilej de exersare a spiritului critic, pentru ca lecturile din autori mai vechi erau urmate de dezbateri.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

in 1867, apare revista Convorbiri literare, in care vor fi publicate articole de introducere in estetica pentru a se putea stabili criterii ferme de apreciere a creatiilor artistice. Este perioada in care apare studiul lui Titu Maiorescu, O cercetare critica asupra poeziei romane de la 1867, care contine o lucida evaluare a liricii momentului. Studiul are doua parti: Conditieunea materiala a poeziei si Conditieunea ideala a poeziei. Plecand de la afirmatia ca stiinta vizeaza adevarul si poezia frumosul, Titu Maiorescu stabileste ca adevarul cuprinde numai idei, pe cand frumosul cuprinde idei manifestate in materie sensibila. Prin conditieunea ideala a poeziei, Titu Maiorescu intelegea identificarea ideii cu un sentiment, ceea ce l-a condus la formularea principiului gratuitatii artei. Aceasta inseamna ca substanta poeziei este reprezentata de un sentiment si nicidecum de o idee sau de o cugetare abstracta.

Acest studiu al lui Titu Maiorescu, bogat in exemple, a criticat sever retorismul abstract al poeziei romanesti a epocii, frazele greoaie, vorbaria fara sens, mania diminutivelor si a imprimat criticii junimiste o directie polemica.

Studiul in contra directiei de astazi in cultura romana (1868), lanseaza teoria "formelor fara fond", cu mare impact in epoca. Analizand cu luciditate modul in care generatia pasoptista a conceput si a infaptuit modernizarea societatii si culturii romane, prin imitarea formelor civilizatiei occidentale, fara sa se preocupe de o pregatire corespunzatoare a fondului autohton in vederea unei astfel de transformari, Titu Maiorescu identifica problemele de fond si propune solutii. Teoria exprima viziunea autorului asupra culturii romane, si are un fundament filozofic, dezvoltand trei principii: autonomia valorilor, unitatea intre cultura si societate, unitatea intre fond si forma, atat in cultura, cat si in dezvoltarea sociala.

in privinta autonomiei valorilor, criticul junimist delimiteaza, dupa modelul lui Immanuel Kant, domeniul esteticului de celelalte valori (etice, stiintifice, politice). Raportandu-se critic la cateva lucrari ale reprezentantilor scolii Ardelene, Titu Maiorescu subliniaza ideea ca acestea incalca uneori adevarul stiintific si recurg la exagerari din motive demonstrative si politice. Autorul studiului explica necesitatea aprecierii fiecarui domeniu prin criterii specifice, evitand astfel contaminarea, care are ca efect confuzia valorilor.

Unitatea intre cultura si societate este explicata ca raport necesar intre dimensiunea universala a formelor culturale (arta, stiinta etc.) si determinarea concreta a unei societati (istorie, mod de viata) care constituie "fundamentul dinauntru".

Unitatea intre fond si forma in cultura si in dezvoltarea sociala este principiul derivat din teoria evolutiei organice. Prin fond, Maiorescu intelege sistemul activitatilor materiale si sociale, dar si mentalitatile dominante si formele caracteristice ale psihologiei colective, traditiile si spiritul acestora (in ansamblul lor), asa cum se reflecta in conduita practica. Prin forma, sunt desemnate structurile institutionale, juridice si politice ale societatii, sistemul de educatie, institutiile culturale (presa, teatrul, conservatorul, filarmonica, Academia etc.), prin care se realizeaza circulatia valorilor in cadrul societatii.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

in ultima parte a studiului, sunt enuntate cateva principii ("adevaruri"), care sintetizeaza observatiile criticului in ceea ce priveste evolutia culturala a societatii romane si ofera puncte de plecare pentru conceperea unui program coerent si posibil de aplicat de reformare culturala. Astfel, se sustine ideea renuntarii la indulgenta fata de mediocritati in toate domeniile, se sugereaza ca imitatiea formelor discrediteaza cultura unui popor si ca falsa cultura este mai nociva decat lipsa ei. Teoria formelor fara fond promovata de Maiorescu este o analiza critica a evolutiei societatii romane a momentului si subliniaza ideea ca imprumuturile formelor trebuie facute cu discernamant, astfel incat fondul sa fie pregatit sa le recepteze si sa le valorifice in sens creator.

A doua etapa a activitatii gruparii junimiste este cuprinsa intre 1874 si 1885, cand se consolideaza tendintele lansate anterior si se lanseaza operele de maturitate ale unor scriitori ca Mihai Eminescu, Ion Creanga, Ioan Slavici.

Titu Maiorescu publica studiul Directia noua in poezia si proza romana, in 1872, impunand numele scriitorilor consacrați prin colaborarea cu gruparea junimista. in studiul Comediile d-lui Caragiale, se abordeaza problema moralitatii artei si se subliniaza ideea ca orice opera literara care determina inaltarea receptorului intr-o lume a ideilor pure nu poate fi considerata imorala, mai ales daca personajele sunt simboluri, reprezinta tipuri. Titu Maiorescu isi continua si activitatea lingvistica, prin publicarea articolului Neologismele, in care a recomandat imprumuturile de origine romanica, mai usor de adaptat structurii fonetice a limbii romane.

A treia etapa din evolutia societatii Junimea incepe dupa 1885, cand revista Convorbiri literare isi pierde caracterul preponderent literar, devenind o revista de studii academice. Societatea devine, de altfel, cunoscuta pentru caracterul universitar (drumul prin Junimea ducea la Universitate).

Evolutia societatii junimiste si impactul asupra dezvoltarii culturale a societatii romane in a doua jumatate a secolului al XIX-lea subliniaza importanta pe care a avut-o liderul acesteia in definirea finalitatilor activitatii asociatiei si in aplicarea principiilor teoretice. Prin activitatea sa in diferite domenii, Titu Maiorescu devine un deschizator de drumuri si o personalitate marcanta a culturii romane.